

B.A. (SEM/CR) CBCS Part-III Semester-VI Examination: March/April-2023
Sociology (Optional) Paper-XVI
SOCO16: Urban Sociology

Day and Date: Saturday, 06/05/2023
Time: 1.00 PM To 3.00 PM

Total Marks: 60

Instructions:

1. All Questions are Compulsory.
2. All Questions carry equal marks.
3. Figures to the right indicate full marks

Q.1. Choose the Correct alternatives from the following.

15

- 1 The concept of rural-urban continuity was introduced by.....
 A) Robert Redfield B) Nail Smelser C) Karl Marks D) Jefri Alexander
- 2 Luis Worth mentioned..... characteristics of urbanism.
 A) 5 B) 4 C) 3 D) 6
- 3 According to..... urbanism is a way of life that is not limited to cities & towns but spreads from the metropolis.
 A) Nails Anderson B) William Scot C) Luis Worth D) None of these
- 4 Many cities & towns in India have been built in.....times.
 A) Ancient B) Vedic C) Mediaeval D) Mogal
- 5is the basis of class system in civil society.
 A) Social status B) Economic status C) Educational status D) Political status
- 6 There are.....stages of Urbanization.
 A) Two B) Five C) Four D) Three
- 7 The size of an industrial town is
 A) Small B) Big C) Medium D) Similar
- 8 The process of Urbanization is closely related to the process of.....
 A) Industrialization B) Modernization C) A& B D) None of these
- 9 A steel plant was started at Bhilai with the help of.....
 A) America B) Germany C) Russia D) England
- 10 According to the 2001 census..... percent of India's population lives in urban areas.
 A) 20.8 B) 27.8 C) 35.5 D) 40.4
- 11 About..... percent of India's urban population lives in slums.
 A) 30-35 B) 35-40 C) 50 D) 50 to 60
- 12 defined prostitution as the practice of indiscriminate sexual intercourse for money.
 A) Elite B) Merit C) W.J. Robinson D) Hayet
- 13 Inthe government of Karnataka passed the Devdasi prohibition act.
 A) 1982 B) 1984 C) 1986 D) 1988

- 14 Environment protection act came into existence in.....
A)1988 B) 1987 C) 1985 D) 1986
- 15 The water pollution control and prevention act was passed in.....year.
A)1974 B) 1975 C) 1978 D) 1980

Q.2. Write short Notes (Three out of Four) .

15

- 1 Characteristics of urban community .
- 2 Nails Anderson and K.Ishwaran's characteristics of urbanism
- 3 Write the reasons for Urbanization.
- 4 Write the misuse of drugs

Q.3. Write short Answers (Three out of Four) .

15

- 1 Write down the aspects of urban life that have entered rural villages at present.
- 2 Write the effects of Urbanization on religious institution.
- 3 Write the solution to the problem of drug addiction.
- 4 Write the cause of prostitution.

Q.4.. Answer the following question on broad. (One out of two).

15

- 1 Explain the effects of Urbanization.
- 2 Write the types of environmental pollution.

मराठी रूपांतर

सूचना: :

1. सर्व प्रश्न सोडविणे अनिवार्य आहे.
2. सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.
3. उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.

Q.1. खाली दिलेल्या पर्यायांपैकी योग्य पर्याय निवडा.

१५

- 1 ग्रामीण - नागर सातत्य ही संकल्पना.....यांनी मांडली.
अ) रॉबर्ट रेडफिल्ड ब) नेल स्मेलसर क) कार्ल मार्क्स ड) जेफ्री अलेक्झांडर
- 2 लुईस वर्थ यांनी नगरवादाची.....वैशिष्ट्ये सांगितली.
अ) पाच ब) चार क) तीन ड) सहा
- 3मते नगरवाद ही एक जीवनपद्धती आहे जी केवळ शहर आणि नगर यांच्यापूर्तीच मर्यादित नाही तर तिचा प्रादुर्भाव महानगरापासून होतो.
अ) नेल्स अँडरसन ब) विल्यम स्कॉट क) लुईस वर्थ ड) यापैकी नाही
- 4 भारतातील अनेक शहरे व नगरे.....काळात वसवली आहेत.
अ) प्राचीन ब) वैदिक क) मध्ययुगात ड) मोगल
- 5 नागर समाजातील वर्ग व्यवस्थेचा.....आधार आहे.
अ) सामाजिक स्थिती ब) आर्थिक स्थिती क) शैक्षणिक स्थिती ड) राजकीय स्थिती
- 6 नागरीकरणाच्या एकूण.....अवस्था आहेत.
अ) दोन ब) पाच क) चार ड) तीन

- 7 औद्योगिक नगराचा आकार.....असतो.
अ) लहान ब) मोठा क) मध्यम ड) तत्सम
- 8 नागरीकरण प्रक्रिया ही.....प्रक्रियेशी घनिष्ठपणे संबंधित आहे .
अ) औद्योगिकीकरण ब) आधुनिकीकरण क) अ आणि ब ड) यापैकी नाही
- 9देशाच्या सहकार्याने भिलाई येथे पोलाद कारखाना सुरू करण्यात आला.
अ)अमेरिका ब) जर्मनी क) रशिया ड) इंग्लंड
- 10 २००१ च्या जनगणनेनुसार भारतातील..... टक्के लोकसंख्या नागरी विभागात राहतात.
अ) २०.८ ब) २७.८ क) ३५.५ ड) ४०.४
- 11 भारतातील नागरी लोकसंखेपैकी सुमारे.....टक्के लोकसंख्या गलिच्छ वस्तीत राहते.
अ) ३०-३५% ब) ३५-४०% क) ५०% ड) ५०-६०%
- 12 कोणत्याही प्रकारचा भेदभाव न करता पैशासाठी केलेला लैंगिक समागम म्हणजे वेश्या व्यवसाय अशी व्याख्या.....यांनी केली.
अ) इलियट ब) मेरिट क) रॉबिन्सन ड) हायट
- 13साली कर्नाटक सरकारने देवदासी प्रतिबंधक कायदा संमत केला.
अ) १९८२ ब) १९८४ क) १९८६ ड) १९८८
- 14 पर्यावरण संरक्षण कायदा.....साली अस्तित्वात आला.
अ) १९८८ ब) १९८७ क) १९८५ ड) १९८६
- 15 जल प्रदूषण नियंत्रण व प्रतिबंध कायदा.....साली संमत झाला.
१) १९७४ ब) १९७५ क) १९७८ ड) १९८०

Q.2.टीपा लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन).

१५

- 1 नागर समुदाय वैशिष्ट्ये लिहा.
- 2 नेल्स अँडरसन आणि के. ईश्वरन यांची नगरवादाची वैशिष्ट्ये लिहा.
- 3 नागरीकरणाची कारणे लिहा.
- 4 मादकद्रव्यांचा दुरुपयोग लिहा.

Q.3.थोडक्यात उत्तरे लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन) .

१५

- 1 सद्यस्थितीत ग्रामीण खेड्यात कोणत्या नागरी जीवनाच्या पैलूंचा शिरकाव झाला आहे ते लिहा.
- 2 नागरीकरणाचे धर्म संस्थेवरील परिणाम लिहा.
- 3 मादकद्रव्यसक्तीच्या समस्येवरील उपाययोजना लिहा.
- 4 वेश्या व्यवसायाची कारणे लिहा .

Q.4.सविस्तर उत्तर लिहा. (दोन पैकी एक) .

१५

- 1 नागरीकरणाचे परिणाम विशद करा .
- 2 पर्यावरणीय प्रदूषणाचे प्रकार लिहा .

Q.1. खाली दिलेल्या पर्यायांपैकी योग्य पर्याय निवडा.

१५

- 1 ग्रामीण - नागर सातत्य ही संकल्पना.....यांनी मांडली.
अ) रॉबर्ट रेडफिल्ड ब) नेल स्मेलसर क) कार्ल मार्क्स ड) जेफ्री अलेक्झांडर
Option 1
- 2 लुईस वर्थ यांनी नगरवादाची.....वैशिष्ट्ये सांगितली.
अ) पाच ब) चार क) तीन ड) सहा
Option 3
- 3मते नगरवाद ही एक जीवनपद्धती आहे जी केवळ शहर आणि नगर यांच्यापूर्वीच मर्यादित नाही तर तिचा प्रादुर्भाव महानगरणापासून होतो.
अ) नेल्स अँडरसन ब) विल्यम स्कॉट क) लुईस वर्थ ड) यापैकी नाही
Option 1
- 4 भारतातील अनेक शहरे व नगरे.....काळात वसवली आहेत.
अ) प्राचीन ब) वैदिक क) मध्ययुगात ड) मोगल
Option 1
- 5 नागर समाजातील वर्ग व्यवस्थेचा.....आधार आहे.
अ) सामाजिक स्थिती ब) आर्थिक स्थिती क) शैक्षणिक स्थिती ड) राजकीय स्थिती
Option 2
- 6 नागरीकरणाच्या एकूण.....अवस्था आहेत.
अ) दोन ब) पाच क) चार ड) तीन
Option 3
- 7 औद्योगिक नगराचा आकार.....असतो.
अ) लहान ब) मोठा क) मध्यम ड) तत्सम
Option 2
- 8 नागरीकरण प्रक्रिया ही.....प्रक्रियेशी घनिष्ठपणे संबंधित आहे .
अ) औद्योगिकीकरण ब) आधुनिकीकरण क) अ आणि ब ड) यापैकी नाही
Option 1
- 9देशाच्या सहकार्याने भिलाई येथे पोलाद कारखाना सुरू करण्यात आला.
अ) अमेरिका ब) जर्मनी क) रशिया ड) इंग्लंड
Option 3
- 10 २००१ च्या जनगणनेनुसार भारतातील..... टक्के लोकसंख्या नागरी विभागात राहतात.
अ) २०.८ ब) २७.८ क) ३५.५ ड) ४०.४
Option 2
- 11 भारतातील नागरी लोकसंखेपैकी सुमारे.....टक्के लोकसंख्या गलिच्छ वस्तीत राहते.
अ) ३०-३५% ब) ३५-४०% क) ५०% ड) ५०-६०%
Option 2
- 12 कोणत्याही प्रकारचा भेदभाव न करता पैशासाठी केलेला लैंगिक समागम म्हणजे वेश्या व्यवसाय अशी व्याख्या.....यांनी केली.
अ) इलियट ब) मेरिट क) रॉबिन्सन ड) हायट

Option 3

13साली कर्नाटक सरकारने देवदासी प्रतिबंधक कायदा संमत केला.

अ) १९८२ ब) १९८४ क) १९८६ ड) १९८८

Option 1

14 पर्यावरण संरक्षण कायदा.....साली अस्तित्वात आला.

अ) १९८८ ब) १९८७ क) १९८५ ड) १९८६

Option 4

15 जल प्रदूषण नियंत्रण व प्रतिबंध कायदा.....साली संमत झाला.

१) १९७४ ब) १९७५ क) १९७८ ड) १९८०

Option 1

Q.2.टीपा लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन).

१५

1 नागर समुदाय वैशिष्ट्ये लिहा.

Ans:

2 नेल्स अँडरसन आणि के. ईश्वरन यांची नगरवादाची वैशिष्ट्ये लिहा.

Ans:

3 नागरीकरणाची कारणे लिहा.

Ans:

4 मादकद्रव्यांचा दुरुपयोग लिहा.

Ans:

Q.3.थोडक्यात उत्तरे लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन) .

१५

1 सद्यस्थितीत ग्रामीण खेड्यात कोणत्या नागरी जीवनाच्या पैलूंचा शिरकाव झाला आहे ते लिहा.

Ans:

2 नागरीकरणाचे धर्म संस्थेवरील परिणाम लिहा.

Ans:

3 मादकद्रव्यसक्तीच्या समस्येवरील उपाययोजना लिहा.

Ans:

4 वेश्या व्यवसायाची कारणे लिहा .

Ans:

Q.4.सविस्तर उत्तर लिहा. (दोन पैकी एक) .

१५

1 नागरीकरणाचे परिणाम विशद करा .

Ans:

2 पर्यावरणीय प्रदूषणाचे प्रकार लिहा .

Ans:
